

GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazet'a esc de 2 ori: Mercuria si Duminec'a, F6i'a, candu concedu ajut6riale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu s6u 3 galbini mon. sun6t6ria.

Anulu XXXIII.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. correspondenti. — Pentru scrie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

Nr. 2.

Brasiovu 197 Ianuariu

1870.

MONARCHIA AUSTRO-UNGARICA.

Transilvania.

Prea On. Dle Redactoru!

Plangerea fratiloru Tofaleni au strabatutu si in aceste d6ue comune Vladeni si Tientiaru, si pentru alinarea lacrimiloru de suferintie, — st6rse din anitele celoru 300 suflete din comun'a Tofaleu prin esposionarea loru din vetrele strabune de catra br. Ap6r, — amu on6re a ve susterne aici 27 fl. 60 cr. v. a. pre lunga aceea cordiale rogamine: c6 se binevoiti a strapune comitetulu in cauza Tofaleniloru infintiati, c6 contribui din ambele n6stre comune, si adica: din comun'a Vladeni s'au adunatu 14 fl. 60 cr., din comun'a Tientiaru 11 fl., dela subscriulu 2 fl. Sum'a 27 fl. 60 cr. Vladeni in 4/16 Ianuariu 1870 sel.

Iacobu Zorca,
not. com. in Vladeni si Tientiaru.

Reuniunile mantuinti'a romaniloru.

Brasiovu 17 Ianuariu. Aici se pusera in vi6tia mesurile pr6spete, luate de comitetulu asociatiunei romane pentru literatur'a si cultur'a poporulu romanu, cu cari f6 insarcinatu de catra Adunarea generale din Siomcut'a, in interesulu prosperarei si latirei activitatii asociatiunei, prin infintiare de comitete cercuali si agenture.

Regulamentulu adica respectivu, impartitu pe la fostii colectoru ai asociatiunei, s'a si pusu in vi6tia pentru cerculu Brasiovu si Treiscaune. Membrii asociatiunei convocati pe 4/16 Ianuariu din t6te comunele cerculu Brasiovu, la 2 6re dupa prandiu se adunara in sala gimnasiulu romanu, unde se deschise siedinti'a constituanta prin domnulu fostu colectoru si protopopu Ioane Petricu prin espunerea genesei si a propasirei asociatiunei paa astadi. Impartiascesc provocarea comitetulu de a se pune in vi6tia regularea despartimentelor si a agentureloru si prov6ca la unanima conlucrare. Dupa ac6sta se cet6 regularea cu dispusetiunile special6 si scrisorile sosite in obiectulu acesta, provocandu in fine adunarea la alegerea comitetulu despartimentulu cercuale, care dupa o desbatere pregatit6ria se si alese in pers6nele dd. Iosifu Baracu protop., Ioane Petricu protop., Damianu Dateu com. fin. in pensiune si presiedinte alu eforiei, Iacobu Muresianu red., Dr. I. Mesiota, I. Popoviciu, Ioane G. Ioanu negutiatoriu si doi suplenti: I. Persioiu si N. Saniutia. Se facura indata si pasi preliminari pentru infintiarea agentureloru prin comune, care inca erau numerosu reprezentate. Se fac6 de catra zolosulu preutu B. Baiulescu si una propunere, pentru a se midioloc6 unu fondu in fav6rea crescerei nationale a romaniloru din Treiscaunele secuiesci, cari -si perdura limb'6, care inse s'a amanatu pana dupa constituirea si a agentureloru. Cu acestea se inch6 adunarea. Zelulu nationale a capatatu terenu catu de largu de activitate spre binele natiunei, si speramu, ca toti nationalistii se voru intrece, ma entusiasma unii pe altii pe campulu emulatiunei, de a conlucr6 cu puteri unite la inaltiarea culturei, in care diace prosperarea natiunei si la affarea midioloc6loru inlesnit6rie la deslegarea cu succesu a problemei acestei

de vi6tia. Una anima plina de vig6re, ce concentr6 pana acum in camerele ei numai activitatea din arteriele cele mai capitale, va bate de aici incolo cu pulsu regulatu prin t6te arteriele corpulu nostru nationale, spre a castig6 tuturor membriloru ei unu interesu viu, de a se ingrig6 de cultur'a si prosperarea sa, a poporulu romanu, care, d6ca nu se va incord6 a-si cre6 singuru midioloc6le de a inainta in toti ramii de cultura din pasi in pasi, dela cele mai neaperte la cele mai pucinu strig6toria, acum in secululu incordariloru generali de a domni cu sciinti'a si cultur'a, unde pana adi se domniea cu dreptulu eschisivu si cu forti'a, va reman6 6r' la usile celoru culti, pentrucu cultur'a e avere, ea e vi6tia, e putere, e on6re, e prosperare si fericire atatu individuale, catu si generale nationale. Spiritulu comunale, de a ne interes6 in prim'a linia de binele generale alu totulu, alu poporulu romanu, elu e singuru, care mai p6te renasce unu poporu ignoratu, doseditu si desbracatu prin siretii de t6te aspiratiunile si batutu de t6te plagele politice secularie, prin urmare remasu mai tabula rasa pana mai eri de t6te mediale de cultura.

Deci se damu man'a cu mana cu totii, cu micu cu mare, se ne interesamu pe intrecute de scopulu celu inaltu si deodata mantuitoriu alu asociatiunei, care singuru ne p6te peface vitreg'a s6rte, pefacundune si conditiunea ei, adica starea culturei. Se aruncamu in tartaru totu indiferentismulu, totu egoismulu, care mai bine ingropa tesaurulu in pamentu s6u lu spend6za pe nimicuri, decatu se lu puna se fructifice in cultur'a natiunei sale cu interese, cu usura de vi6ti'a si de eternitatea vietiei si a numelu seu si a natiunei sale, bucuranduse, ca n'a traitu c6 o vita pre pamentu, perindui numele cu sunetu, cum peru t6te, cate nu facu sacrificia catu de mici pentru binele comunu.

Romaniloru! Strabunulu nostru Cicerone ne las6 de ereditate multe si mari cuvinte inca atunci, candu patriciatulu Romei er6 predominantiu, cum e astadi aristocratismulu Ungariei, inse lipsitu de nobilea acea virtute. In mani'a aspiratiuniloru estuia de predominire cu dreptulu si cu puterea, fara a ne crest6 c6 natiune, se ne scriemu pe baierele animei n6stre si a fiiloru nostri, pe flamurele martialiloru nostri cuvintele lui: „Animus facit nobilem, cui ex quacunque conditione supra fortunam licet surgere“ (Anima (cultu) face pe nobilu, ea se p6te inaltia preste fortuna (s6rte) din orce conditiune). Nu e nici unu rege, care se nu -si aiba originea odata dela unu servu, nu e inse nici servu pe lume, care se nu -si traga originea devreodata dela unu rege. 6ca credintia! 6ca, ca numai de cultur'a mintii si a animei avemu cea mai mare lipsa si mai urgenta trebuintia, pentruc6 se nu inschimbamu nici cu contii nici cu baronii, pentruc6 se deochiamu deodata si planele tiesute spre a ne desnacionalis6 vreodata cineva, impartindune c6 pe camasi'a lui Cristosu si imparechiendune spre acelu scopu, c6 se ne respingemu unii pe altii, cum se respinge puterea electrica de aceea natura, c6 desmatiatu se ne aruncamu la piti6rele fermecatoriloru politice de natura contraria vietiei n6stre, abandonandune suvenirele literaturai si culturei n6stre romane in grati'a siretii si a intarieru loru cu espirarea vietiei n6stre nationale. Cultur'a mintii si a animei, supusa imperiulu concordiei, e limanulu scapare si alu fericirii n6stre, 6r' regularea si dispusetiunile asocia-

tunei pentru generalisarea activitatii intre romani spre a ajunge mai curundu in massa la cultura, suntu fontan'a mantuintiei romanulu, din care d6ca vomu b6, vomu scap6 de t6te relele, vomu fermec6 pe celu viel6nu, facundulu impotentu de a ne stric6 vreodata. Gratia T. . . , dela care viniu propunerea, si celoru, cari o aplica! —

Brasiovu 18 Ian. Pe 24—25 Ian. s'a ordnatu n6ua alegere in loculu a 3 romani fosti neindreatiti la alegere si pusi in consemnarea celoru 150, esiti cu majoritate, si in loculu unuia, care a abdisu de a fi membru reprezentantii cetatii. Publicatiunea respectiva se afla afisiata. —

6ra si 6ra reuniuni!

N'avemu se mergemu in departare pentru a caut6 ecemple de ingrigire pentru prosperare prin midioloculu reuniuniloru, pentrucu le avemu si la pragulu usiei.

PROCLAMARE!

Vreo 88 vienesi, lamur'a intielegintiei, doctori, barbati de statu si oficianti prochiamu pre toti nationalistii loru din Austri'a la infintiarea unei „reuniuni pentru inaintarea intereselor germaniloru din Austri'a“, — fundandu o reuniune germana politica cu centrulu in Vien'a, care se aiba de scopu:

a) Apararea intereselor germane in Austri'a preste totu, 6r' in tierile cu poporime amestecata in deosebi. b) Reuniunea se inainteze din resputeri organisarea politica a germaniloru austriaci in si afara de Vien'a. c) Se informeza pe membrii ei si in genere poporimea Vienei despre luptele si suferintiele fratiloru loru de unu sange in tierile cu poporime mestecata. d) In fine se ingrig6sca, c6 „fratii nostri luptatori in prim'a linia se nu se mai atace dela spate, din Vien'a, din caus'a nesciintiei s6u a reintiei.

Scopurile acestea se le veneze reuniunea prin urmat6riele midioloc6:

1. Prin adunarile reuniunei, in care se se suna la discussiune cestiunile cele mai importante si intemplementele intrevenite in directiunea indegetata.

2. Prin publicarea si latirea de brosiuri si scrieri periodice.

3. Prin propuneri pentru a se infintia reuniuni cu aceasi s6u asemene tendintia in t6te orasiile provinciali mai insemnate.

4. Unde obvine necesitate, prin propuneri de a se fund6 reuniuni germane pentru ajut6ria anticipative, si alte corporatiuni, radiemate pe ajutoriulu propriu.

5. Prin influintiarea la alegeri pentru corpurile reprezentative. (6ca programa de reuniune politica si romana cu pucinu mai adausu. r.)

Abia se ivi crisea ministeriale in Vien'a si se descoperi vointi'a monarchulu de a impac6 nationalitatile, si germanii mai multu decatu circumpecti se ingrigescu, c6 se se sustiena in orice casu la nivel'a suprematiei si a esplotatiunei sale, numita portat6ria de cultura. indreptata inse tocma in contra celoru ce ar' fi de cultivatu. — Si noi, pana candu vomu mai amen6 infintiarea unei asemenea reuniuni politice, in care se lucramu pentru eluptarea drepturiloru si dorintiloru n6stre pe cale legale, statutaria constitutionale, fara genare si fara a ne speria de t6ta tuf'a si frundi'a. — Si pentru ce facu nemtii ac6sta prin prochiamare? — Pentrucu

cechii, slovenii, polonii se lupta in contra egemoniei lor; pentruca voiescu federalismu si voiescu a face pe germani minoritati cum sunt, prin ceea ce politicesce le-ar' reduce si scurta dreptulu egemonicu, ca slovenii voru o tiéra de coróna nationale si germanifora nu le voru recunósce indreptatirea; ca polonii nu se multumescu cu isgonirea limbei germane din officia si scoli, ei mai agitáza si pentru incorporarea Silesiei inferioare la Galiti'a, care infloresce, dicu, prin inteligentia si capitalu germanu; chiaru in Tirolu elementulu italianu cuprinde pe di ce merge mai mare terenu. „Din timpii Husitiloru lupt'a in contra germaniloru si a germanismului nu s'a portatu nici odata cu atata indiscretiune“, dice totu proclamati'a; apoi eschiamu, cum eschiamamu si noi mutato nomine:

Germani austriaci! (romani austriaci!) Acum ori nici odata se conclucramu la valulu (iazulu), pe care vremu alu cladí pentru apararea elementului germanu (romanu)!

„Nu voim se apasamu nici o nationalitate, inse nici áceea nu vremu, cá nationalitatea nóstra, careia Austri'a are de a multumí cultur'a, prosperarea si libertatea, noi si cei mai multi dintre antagonii nostri, orice aspirare mai inalta spirituale, se se aduca la neputintia politica intr'unu siru de provincie austriace.“ Statutele incuviintiate de derogatoria si toti pasii pregatitori suntu pusi la cale. Dechiarari in scrisu pentru de a intrá in ácesta reuniune se primescu colo si colo in tóta Vien'a si membriloru primiti se voru tramite diplome de membru. Deci ve rugamu pentru adresa acurata scl.

Totu in acestu tonu provocara si diurnalele maghiare pe nationalistii sei, cari inca voru face asemenea cu colegii lor, si totusi romanulu are cea mai urgenta lipsa a porni inaintea tuturoru la infintierea si a unei asemenea reuniuni, fia ea si numai de 40—50 insi. Pecatu se nu avemu! —

Oferte ple!

De suptu Ciblesiu*) in 9 Ianuariu 1870.

Asiediatu la marginea Transilvaniei — suptu pólele muntelui celui rece, si lipsiti de orice midiolóce si ocazioni, cari spiritualuminte ne ar' puté incaldi si mangaia, — pentru antai'a óra póte aratamu si noi unu semnu — de si tare modestu — de viétia, pre calea acestui organu vechiu romanescu. Spre scopulu acesta dorim a se publica scrisórea alaturata (vedi mai diosu. — R.) sosita dela unu prestimatu composesoru alu nostru d. G. M., care cu tóta ocaziunea ne-a stimulatú spre a face o beserica nóua! — Lasandu se vorbésca numitulú domnu veteranu, — ne rezervamu la timpulu seu a face cunoscutu resultatulu ulterioreloru oferte! Pana atuncia inca ne esprimamú multiamirea catra oferenti, cu dorire, cá se putemu fi norocosi de a inregistra catu de multi facatori de bine — si titori ai besericei celei nóue, la a careia edificare Dumnedieu se ne ajute!!!

Unu credintiosu, — din Grosi.

Familieloru nobile Popu si Budu
in Grosi.

Salutare voue fratiloru composesori! cari v'ati obligatu cu decisiunea vóstra din 26 Decembre 1869 a oferí fiacare cate 50, la olalta 100 fl. v. a. pre timpu de 6 ani, cu totulu 600 fl. v. a. din venitulú crismaritulú, pentru edificarea unei beserice nóua. — Prin ácesta fapta ati doveditu din nou, ca voi sunteti stranepoti adevirati ai divului Traianu, si ai impetratoriloru de drepturi nobilitari, — ati comprobatu, ca sunteti crestini relegiosi, si ca posedeti acele simtiri nobile, cari se receru, spre a ve puté face demni de antecessorii vostri, — si puteti avó o sperantia firma, ca

*) Nume adusu din Itali'a dela marea dieina séu dina Cybele-es, soci'a lui Saturnu, dieului romanu alu etatei de aur, care depinsa incoronata cu coróna turniforma siediundu in careta, calca cu pitioarele pe unu leu mundra si cu frunte joviale. Ea dupa fabula facú multu bine omenimii, inse pe cei letargiati si morti ii infestá. Macaru de ar' mai ecsistá un'a fiintia de natur'a Cybelesei, care se persecute mortacinele, ce nu producu pentru natiune fapte bune si nemuritórie, fiindu in viétia!! — R.

acestu ecsemplu bunu alu vostru, lu voru imita preste decenii si stranepotii vostri, cari cu mandria se voru provocá odata la ácesta fapta a vóstra!

Eara consolarea mea este cu atata mai mare pentru acestu ofertu alu vostru, cu catu prevedu apropianduse timpulu, ca ástéptarile mele voru se se realizeze mai curundu, si ca crucea oferita la an. 1865 pentru altariulu unei beserici nóue, va se-si capete catu mai curundu localulu cuvenitu!

Me bucuru indoitu de acestu ofertu alu vostru, — éra spre comprobarea acelei bucurii din parte-mi inca oferescu cu ácesta ocaziune o suma de 100 fl. v. a. din competinti'a venitului meu de crismaritu, care se se incasseze din arenda in 6 rate anuale cate cu 16 fl. 66¹/₃ cr. v. a., — éra acestu ofertu se se inseria in protocolulu besericei in numele meu si alu iubitei mele consórta Francisca-Eufimia-Barbu.

In urm'a acestoru oferte facute din partea familieloru nobile Popu si Budu, me adresezu catra fostii canduva coloni, acuma posesori liberati de robote, cu acea incredere si provocare fratiésca, cá ei inca se-si oferésca venitulú crismaritulú de 3 luni de tóamna pre 6 ani pentru edificarea unei beserici nóue, — si cá ei inca se comprobeze pre ácesta cale, ca si ei posedu dreptulu de a se puté numi crestini adevirati, si romani cu anima nobila, a se face demni de fratii lor conlocuitori, cá stranepoti adevirati ai gloriosiloru strabuni!

Sperandu, ca si sortasii imi voru da ocaziunea placuta, de a me puté bucura si de ofertele lor, cá asia se potu avea o bucuria deplina, primiti cu totii fara deosebire salutare fratiésca, cá dela

Alu vostru devotatu confrate

Gavriele Manu m/p.,
jude supr. in pens.

Desiu 8 Ianuariu 1870. —

Graz Ianuariu 1870.

Nu fara cauza s'a botezatu seclulu presente seclulu nationalitatiloru, de órace geniulu acestor'a si-a intinsu aripele sale preste tóta Europ'a. Popórale lu saluta cu veneratiune si entusiasmu, numai etnofagii si opresorii lor incepú a tremurá, pentruca vedu, ca a resiste acestui tórente, ce din di in di totu mai tare cresce, insemnéza a-si periclitá propri'a ecsistentia.

Ácesta idea sacra a nationalitatiei a prinsu radecini afunde si in animele natiuniloru din Austri'a, voi se dicu Cislaitani'a, cari venindu la coscienti'a si demnitatea lor nationale si-au inceputu concertulu.

Polonii la ostu, boemii la nordu, slovenii la sudu si tirolesii la vestu inspirati de lumin'a timpului presente se parú, ca emuléza cu pretensiunile resolute de a li se recunósce drepturile si libertatile sale, pre a caroru singura basa potu se se a-vente pre calea progresului la adevirati'a cultura si civilisatiune.

Si ce face elementulu germanu, elementulu domnitoriu, cum se pórtá facia cu aceste pretensiuni juste si legali? — Invetiati a suprematisá alte natiuni, dedati a portá pre alte popóra dupa arbitriulu lor, orbiti de splendórea radialoru — domnitórie, nu voru se intieléga spiritulu timpului, nu voru cu nici unu pretiu se impartiesca drepturi si libertati egale cu fratii lor de alta nationalitate. Le place a vorbí de libertate, egalitate si alte frase frumóse, ce remanu numai frase góle de órace faptele le demustra contrariulu.

De cate ori celelalte natiuni sorori si redica vócea spre a pretinde nici mai multu nici mai pocinu decatu recunóscearea independentiei individualitatei lor nationale, restituirea tuturoru drepturiloru si libertatiloru constitutionali — germanii austriaci totudéun'a scotu cate unu tipetu infricosiatu; sbéra in lumea larga, ca ecsistenti'a lor e amenintiata de celelalte nationalitati. Sub acestu pretestu mascatu se declara, ca nu voru dá nemica celorlalte natiuni. Cu acestu scopu au inceputu a formá societati; astfelu s'a formatu si aici una de curendu asia numita „Societatea germaniloru nationali.“

Suntu interesante desbaterile adunariloru, vorbirile pline de frase góle, curagióse inse, totuodata inspirate de frica, cá si candu tóta Europ'a le-ar' fi inimica de móрте. Astfelu escelá in septeman'a trecuta Dr. Strohal prin o vorbire lunga, inse pre atatu de paradoxa, in care dupa ce se incercá a arata insemnatatea germaniloru austriaci, dicuandu, ca fara de ei Austri'a nu ar' ecsiste, ei suntu capulu, ei suntu anim'a, se vaiera, ca celelalte natiuni voru se le rapésca cultur'a, pre ruina cultu-

rei sale voru se se redice, si sei intréca nu numai in privinti'a politica, dar' chiaru si spirifuale. Dara noi — esclama vorbit. — nu ne tememu de perire, ca-ci, déca luptandune pana la últim'a picatura, nu ne vomu poté apará drepturile nóstre secularia, si ecsistenti'a nóstra, la spatelu nóstre avemu 40 miliónu de frati.

Se ne intrebamu, ca de ce se temu germanii? au cauza? Cine ii amenintia? Unu geniu bunu se pare, ca le sioptesco asa frica, acela le dice, ca a sunatu óra, in care fiacare poporu -si reclama drepturile sale la viétia si neateruare. Satisfaca germanii pretensiuniloru juste ale celorlalte natiuni, si voru vedé, ca nime nu i amenintia, ci din contra le voru afla de sorori bune. — Numai asia voru salvá si asecurá ecsistenti'a Austriei ce incepe a se clatiná din fundamentu.

Crisea ministeriala, de care fece atata sféra in tiér'a pres'a, e totu in statu quo. Pana candu va remané astfelu nu se sci, la tóta intemplantia multu nu. Diuariele vienesu voru a sci, ca pana la re-intrunirea senatului imperiale.

Straformari mari in favórea federalistiloru si a liberaliloru au se se faca; ungerii, cari la inceputu se aratá indiferenti facia cu diferentiele cabinetului vienesu, acum se incerca din tóte poterile a luptá pentru sistemulu actualu. La cuventulu federalismu i cuprindu friguri de móрте, pentruca credu, ca federalismulu e momentulu lor. —

P u b l i u.

UNGARIA. „Pesti Napló“ repórta, ca min. ung. a tramisu la min. comunu in Vien'a unu proiectu de tractatu internationalu, despre impreunarea linieloru calei ferate cu Romani'a la Orsióva si la Buceu séu Uituzu catra Galati, si Warring s'a insarcinatu cu deliniarea. Ungurii vréu a concredre tractarea prin consululu Zulauf. —

— Despre starea lucruriloru in Dalmati'a vorbesce „Ung. Lloyd“, cu multa neincredere in bochezi, cari numai pentru asprimea ernei se prefacu a se supune, pentruca apoi in primavéra, ajutati de slavi, granitari se incépa cu mai mare nedumerire. Totuododata se descopere, ca agitatiunile in confinie militare au devenitu pre serióse, incatu din partea ácesta e de temutu una prorumpere inver-siunata. —

— Rom. catolicii atatu in Ungari'a catu si in Transilvani'a alegu acum la congresulu autonomiei lor besericesci, dupa legea de alegere facuta in congresu si sanctionata in 25 Oct. de catra regele. Nu se scie inse, déca au mai cutediatu éra a provóca si pe gr. cat. la alegere, dupa cum au cutediatu a pune in statutu si cercurile de alegere ale metropoliei de Alb'a Iulia, care nu avú nici in clinu nici in maneca de a face cu congresulu. Nu cumva d. Cucu singuru cá unn cucu representá intréga provinci'a gr. cat., de se insirá si ea in statutu?!

AUSTRO-UNGARIA. Vien'a 14 Ianuariu. Memorandele ambeloru partite din ministeriu impartasite si comisiuniloru de adresa in ambele case se publicara in „Wien. Ztg.“ si inca cu speciale impoterire dela Mai. Sa imperatulu si regele. Dupa cuprinsulu memorandului maioritatiei ministeriului Mai. Sa a fostu insarcinatu pe regimulu in consiliulu min. ténutu in 10 Dec., cá se i propune midiolócele si calile, care ar' fi mai potrivite pentru a procurá una cointielegere in „privinti'a constitutiunei si a completarei reprezentantii imperiului“, pentruca se se faca odata adevéru; si a mai dechiaratu Mai Sa, ca -si rezerváza preinaltele resolutiuni. Maioritatiea min. Plener, Hasner, Dr. Giskra, Herbst si Dr. Brestl stau mortisiiu pentru neconditionata reforma de alegere si apararea constitutiunei si a minoritatiloru germane de prin provincii, modificari in const. suptiri numai pe cale constitutionale, abandonandu orcecale, care ar' tinde la federalismu. — Memorandulu minoritatiei ministeriului subscrisu de Taaffe, Potocki, Berger se dede in 26 Dec. Maiestatei, care impartasindule memorandumulu maioritatiei i provocá a-si dá opiniunea despre elu si totuodata a-si intemeiá punctulu de vedere alu politice, ce voru ei a urmá. Acestu memorandumu descopere, ca in 10 Dec. Mai Sa provocá intregu ministeriulu (altfelu, nu cum dice maioritatiea in programulu seu) adica, cá se se ocupe profundu si urgentu cu cestiunea: ca ce pasi ar' fi se se faca, cari ar' poté midiolóc, pentruca cointielegerea cu partitele, cari stau afara de constitutiune (cechi etc.) se se urméza astfelu, pentruca constitutiunea fiindu primita de tóte partile, se devina odata adevéru si cá facundu unu programu detaiatu in caus'a ácesta in tóte stadiale si consecin-

tiel ei eventuale se lu asterna catu mai curundu dupa serbatori. Dicu mai incolo, ca programulu maioritatiei s'a departatu de cuprinsulu cuventului de tron, la a carui compunere se iscasera diferintie, ér' la 5 dile dupa deschiderea senatului -si asternuse maioritatea programulu la Mai, care stá totu pe calea cea vechia. Minoritatea respingundu intiepeniturile maioritatiei, crede, ca numai prin compromisu intre reprezentantii tuturor provinciiloru adunati in senatu, dupa o lege de alegere reformata in sensulu invoieii, se póte midiolocí cointielegere si cu opositiunea. In fine -si oferéza minoritatea demisiunea, déca nu se va luá o procedere noua cu modificari in constitutiune, cum credn, ca e bine. Si minoritatea inca e in contra federalismului. Éca ne apropiamu de timpulu, candu Mai Sa va trebui se decida, cu oracululu regescu — si acolo si si dincóce in Ungari'a. —

Cronica esterna.

ROMANIA. Bucuresci. La santele serbatori ale nascerei Domnului, metropolitulu s'a infaciosiatu in ajunu la palatu cu s. icóne facundu ragatiunile indatinat in faci'a Domnitoriloru, ér' in fine presentá primatulu o icóna Domnului, care representá pe St. Elisabet'a intempinandu pe maic'a Domnului. In diu'a nascerei au asistatu la serviciulu divina Altetiele Sale Domnulu si Dómn'a in beseric'a St. Spiridonu.

Corpurile legiuitórie lucrara in sesiuni si min. prim. dede cetire mesagiului pentru infintiarea portului la marea négra si pentru calea ferata in Besarabi'a dela Iasi la Odes'a?! ér' d. Cosadini anuncia interpelarea pentru suspendarea subventiunii de 6000 galbeni, ce se dá monastirei Suceav'a in Bucovin'a, si despre care diurnalele liberale vorbira cu destula amaratiune, ca Austri'a da a confiscá bunurile subventionale respective si a respinge patronatulu subventionatoriu alu Romaniei! Se va vedé adeverulu din respunsulu la interpelare. —

— Una telegrama din „L'Constitutionnel“ din 30 Decembre aduce scirea dela Bucuresci, ca agentulu politicu austriacu a insciintiatu guvernulu principelui Romaniei, ca Austri'a propusese Portii a recunósce titulu de „Romania“ in locu de „Principatele dunarene“. —

DEMISIUNFA

dlui Ioane Heliade Radulescu catra delegatiunea societatiei academice.

Ne-a surprinsu form'a si motivele demisiunii dlui Heliade Radulescu, amestecate la unu locu cu vrayb'a domniei sale, póte legitima, cu d. M. Cogalniceanu; la unu locu cu pretensiunile sale redicate contra diariului „Ghimpele“, pentru violarea proprietatii sale literarie; la unu locu cu cestiunea ebraica; cu Cantarea Cantariloru; cu epistolele amicheloru dlui M. Cogalniceanu; cu tog'a alba din 1848, si cu comunele altele, care nu intielegemu ce aveau de comunu cu marimea institutiunii societatiei academice si celebrarea memoriei lui Sincaiu.

Nu putea óre d. I. Heliade se desparta aceste cestiuni unele de altele?

Catu despre noi, ne vomu margini numai in a analisá acele motive, eate suntu invocate de d. I. Heliade, spre a justificá retragerea sa dinsinulu societatiei academice.

In diuariulu „Romanulu“ dela 28 Decembre citindu acésta demisiune, amu intempinat si linielie urmatorie: . . . „si dupa necumpanit'a séu esagerat'a espresiune de apoteose, ce a provocatu protestulu tacitu alu inaltului nostru cleru si alu domnului fostu ministru de culte, cari s'au creditu datori loru insusi de a nu ecisite la acea apoteose....“

Pentru oricine este lesne de intielesu, ca onorabilulu d. I. Heliade a voitu a face alusiuni directe la discursulu de receptiune, pronunciatu de d. A. Papiu, asupra vietiei, operiloru si ideelorlu lui Georgiu Sincaiu din Sinca.

Nu este loculu nici timpulu se ne incercamu a descrie aici viile impresiuni, ce a produsu discursulu dlui Papiu asupra unui publicu, pe catu de numerosu, pe atatu de luminatu.

Nu este loculu nici timpulu se amintimu apretiarile unanime ale preseii libere asupra acestei cuventari savante si elocinte, in care sufarea romanésca a divulu Sincaiu a petrunsu pe deplinu in anim'a aceluia ce era chiamatu, dupa atatia ani, a interpretá séu mai bine a reconstrui, cu remasitie sacre, dar' mai terse, mai nemicite, acestu neperitoriu monumentu alu romanismului, in care se oglindesce trecutul intregu alu unei ginte din cele mai alese pe pamentu!

Nu vomu face apelu nici la cei, cari au avutu fericit'a ocaziune a ascultá acelu discursu.

Nu vomu resfoi diuarele din lun'a Septembre, cá se recitimu ceea ce s'a scrisu.

Vomu avé totusi recursu la proprielie apretiarile ale insusi onor. d. I. Heliade, asupra operei dlui A. Papiu, pentrucu nimeni altulu nu póte avé mai mare autoritate pentru d. Heliade de astadi, decatu éra d. I. Heliade de atunci.

Abia d. A. Papiu terminase cuventarea sa, in aplausele frenetice ale salei, candu d. Heliade — cu lacrimile in ochi — lasa se cada, din inaltimea scaunului presiedintialu ce ocupá, urmatoriele cuvinte, cari au fostu culese cu aviditate, pentru ca ele se rosteau de betranulu decanu alu literatoru romani:

„Domniloru!“

„Astadi e diu'a cea mare, in care se eternisa memori'a lui George Sincaiu, unulu din cei mai mari romani, martiru alu romanismului.

„Se traiésca Romani'a!“

Aceste cuvente nu erau prevediute in program'a societatiei academice.

Ele au fostu gasite de d. I. Heliade R. in entusiasmulu si in miscarea pana la lacrimi, ce i a produsu descrierea vietiei, a operiloru si a ideelorlu lui Sincaiu.

Aceste cuvinte ale dlui I. Heliade le luaramu ad-literam din analele oficiale ale societatiei academice, cari acum au esitu de sub tipariu.

Cine dar' a facutu apoteos'a lui Sincaiu, déca nu d. I. Heliade! Si nu asta data pentru prim'a óra. Suntu deja 30 de ani de candu onor. d. I. Heliade a facutu apoteos'a lui Sincaiu si acelorlu alti barbati literati de preste Carpati. Éca ce rostiea dsa pe atunci cu unu entusiasmu nu numai nationale, dara chiaru publicu.

„Dar', fratiloru romani! mari barbati au esitu dintre voi dincolo de Carpati, si de acolo au venit si in zidurile nóstre derapanate, si s'au pusu se arunce semintiele nationalitatii intr'unu pamentu nelucratu....“

„Cititi, tineriloru, pe Pavelu Iorgovici, Petru Maioru, Cichindealu, Sincaiu, si veti invetiá intr'ensii si limb'a vóstra, si ceea ce au fostu mosii vostrii, si ceea ce veti puté fi, de veti urmá invetiaturele loru....“

„Ei, prin lucrarile loru, cá prin unu toiagu alu lui Moise, au despícatu o mare de intunerecu, ce tienea pre romani decindea pamentului fagaduintiei, i facura se tréca dincolo de Egiptulu minciunelorlu, si se-si cunósca adeveratulu si maritulu loru inceputu. . . Cititi, tineriloru, pe Paulu Iorgovici, P. Maioru, Cichindealu, Sincaiu . . . si veti invetiá intr'ensii si limb'a vóstra, si ceea ce au fostu mosii, si ceea ce veti puté fi, de veti urmá invetiaturile loru. Acestia toti au fostu jert'fa natiunii si mórtea loru póte fi o vecinica dovada a inaltei loru solii, si-a implinirei ei cu desaversire.“

Aceste apretiarile ale dlui I. Heliade, facute acum 30 ani, si adresate junimei nóstre romane, au fostu in celu mai deplinu acordu cu cuvintele ce totu dumnélui a rostitu la 14 Septembrie.

De unde vine astadi acésta metamorfosa?

Pentru ce astadi apoteos'a lui Sincaiu ar' fi unu motivu, care se constringa pe d. I. Heliade a se retrage din sinulu societatiei academice?

Publiculu, suveranulu judecatoriu, este in stare, suntu convinsu, a cunósce adeveratulu motivu, ce facu pe celu care indemná junimea acum 30 ani a citi pe Sincaiu, si la Septembrie trecutu a'lu dechiará de apostolulu nationalitatii, se dica astadi, ca proprielie sale cuvinte si ale dlui Papiu Ilarianu au fostu o eresia. —

Dupa „Romanulu.“

G. Petrescu.

„La question des Israelites en Roumanie.“ Paris, Librairie A. Frank, 67. Rue Richelieu, 1869.

(Urmare.)

Sujetulu ce publicamu cá reprodusu, precum se vediu in Nr. premergatoriu, este cestiunea jidovésca, e demintirea marturisirei loru jidovesci; — persecutiunea relegionaria — e jidovésca, e falsa. Deci se probamu.

In Romani'a se afla ómeni de tóte natiile cunoscutu, pana si scopiti, secte bizare, espulsi din loculu loru. Tóte aceste diferite corporatiuni -si au preotii si besericeloru, -si ecsercitéza liberu si pe facia cultulu loru, si nu numai ca nimene vreodata nu s'a ganditu a i superá in ceva, ba inca statulu le vine in ajutoriu, acordandu sume insumate la multe asiedamente publice fundate si patronate de ai loru.

Oredemu de necesariu a espune aici o oserbatiune, care de siguru va face se se mire acele persóne, ce pucinu cunoscu istoria Romaniei, si care va contribuí, speramu, a modificá cu totulu ideele false respandite in sujetulu pretinselorlu persecutii relegiöse. Afirmamu cu curagiu, fara a ne teme de a puté fi demintiti, ca dupa staturile unite ale Americi, Romani'a e astadi celu d'antaiu pamentu alu celei mai complete tolerantie relegiöse, singur'a tiéra, in care umbr'a spaimentatória de persecutiuni relegiöse nici odata nu s'a vedíutu, nu s'a auditu; prin urmare suntu minciuni, suntu falsitati, ce personifica caracteristic'a jidovului de a si ajunge scopolu intentionatu.

In epoca de o trista memoria, candu populi cei mari ai Europei se faliea cá frunte in civilizatiune, se gutuiea intre densii si se sfasiea, nesciindu, ce torturi si chinuri ar' mai puté nescocí in contra ereticiloru, intr'o epoca, candu pamenteni pacinici si laboriosi, scorniti din cuibulu loru, cu miile erá nevoiti se emigreze, cá se se mantue de o mórte neaparata; intr'o epoca, diu, in care se petrecea totu felulu de crudimi spaimentatória, unu petecelu de locu nitatu intr'unu coltiu alu Europei respectá tóte relegiunile si dá asilu tuturoru impilatiloru, ce i cerea aperare, acésta Romania, fara se ié séma, cum fiacare adóra pe creatoru.

Cercetandu istoria Romaniei, chiaru din timpulu evului de midiolocu, pe candu se ardea de vii disii fermecatori si eretici, nu aflamu nici unu ecesemplu de crudime comisa in numele relegei si alu credintiei. Si de ce nu ni ar' fi ertatu se intrebamu, celu pucinu se gandimu ce insemnéza verb'a relege, credintia? Fi-va óre morale, moralitatea, dreptatea? Se cercetamu antaiu confesiunile crestine, cá se putemu crede si strigá in gur'a mare „persecutii relegionarie!“ — Suntu dara machinatiunile ingenióse de a cutropí pe romanu cu totu ce e alu lui.

De ar' fi verb'a de vreo parte de locu, a carui istoria se fia universalmente cunoscuta si care ar' ocupá o positie insemnata in lume, acésta singura fapta, ca nici odata n'a ecsercítatu persecutii relegionarie, de siguru ar' fi fostu de ajunsu, cá se i faca glori'a si se i atraga simpatihiele si respectulu tuturoru popóreloru civilizate. N'ar fi gasitu cuvinte destulu de entusiastice de a face acestu unicu ecesemplu nestersu din istoria. Dar' in lumea nóstra se petrece cu poporulu cási cu individii; cei de rondu si mici, au nevoi'a de multa ostentéla pana a-si puté face nume si unu renume, candu puterniciei dilei -si facu numai decatu; virtutiele celorlu mici peru intr'o clipa, séu se paru, cá candu n'ar fi, candu chiaru vitiurile celorlu mari le vedemu glorificanduse! Éca o lege fatale ce dirige umanitatea, nici populi nu suntu scutiti de acést'a, cum nu suntu nici individii.

In ceea ce privesce specialmente pe jidovi, nici odinóra relegea loru n'a fostu obiectulu vreunei manifestatiuni dusmane, proba neinterdisa mai este, ca chiaru in capitalea Romaniei li s'a toleratu cladirea sinagogei loru intr'unu centru dintre cele mai frumóse.

Orcine va fi calatoritu prin Romani'a póte certificá, ca in Moldov'a sinagogele loru nu le mai íea loculu de multe prin orasie si terguri, si rabinii -si ecsercitéza a le loru intru tóta listiea. Fia inse cunoscutu, ca in fiacare din acele sinagoge se face astfelu de scomotu, cá in ori si ce orasiu din Occidente, lumea s'ar spaimentá cá de o resculare. Romanulu limistitu in sine sufere tóte acostea in tacere. Nu e de multu inca candu organisá de acestea si nóptea, cá candu ar' fi fostu lumea loru. Deci nu póte fi minciuna si contradictiune de caracteru modestu alu poporului romanu mai vedíuta decatu acus'a de intolerantia relegiösa in privinti'a jidoviloru, in contra careia protesta faptele cele mai necontestabile.

Déca acésta falsa opiniune s'a pututu acreditá in Occidente, motivulu este, ca jidovii n'au lasatu nimicu nefacutu, cá se ajunga la acestu resultat, ce e interesulu loru.

Cine nu cunósce midiolócele cele mai puternice si anagitorie ale jidoviloru? Finantiele Europei nu suntu in manele loru? Multe dintre principalele organe de publicitate din lumea tóta nu suntu, care redactate de densii, care insuflate? Puterea de bani de o parte, influinti'a publicitatii de alta, influintia nemarginita astadi, pune jidovismulu in stare de a petrunde pana la cele mai inalte regiuni ale societatiei si a lucrá cu o egala autoritate in consiliile regiloru si otariloru opiniunii publice. Fórti'a nemesurata a acestorlu dóua puteri, banc'a si publicitatea, unita cu dibaci'a de totu extraordinaria ce caracteriza ras'a jidovésca si care consta intr'o nespusa inlesnire de a se suci si a se

nevoi după toate impregiurările, a se conforma după toate gusturile, datinele și fășonele, într'unu cuventu, a face din sene o astfelu de masina, prin care se pōta teri din toate condițiunile vietiei celu mai mare profitu putintiosu: cooperati'a dara a acestoru trei puteri esplica din destulu de ce interesele jidoviloru suntu atatu de puternice reprezentate și sustienute in timpulu de facia*). Se adaugemu, ca jidovii se distingū: suntu singuri între toate rasele din lume, printr'o dispoziție a loru propria, de nici o natiune crestina imitata, incordata a se ajutā și a se sustienē, (unulu pentru toti și toti pentru unulu), cā se proteje și se garanteze acea ce ei numescu — interesele rasei.

(„Se iubim unulu pe altulu, cā într'unu gandu se marturisimū“. Ce facu creștinii ortodocși? ce facu pastorii turmei lui Christosu? primii voru cā se se faca rabini? r.)

Respanditi preste toata faci'a pamentului, vorbiudu feliurite limbe, portandu costume diverse, traindu in condițiunile morale și materiale cele mai opuse, feliurite, neavendu nimica altu de unu feliu, decatu numai credinți'a loru, ii vedi strinsu uninduse cu o lesnire surprindietōria, indata ce e vorb'a de a asigurā in vreo parte dominatiunea jidovismului. Recursele, de care o asemenea coalitiune pōte dispune la unu momentu 6re-care, suntu firese cu atatu mai numeroase și mai puternice, pre catu caus'a, ce voru se apere, e mai importanta pentru jidovismu.

Acēs't'a fiindu de interesulu loru a o face, avendu și toate inlesnirile, nu s'au sfitu a presentā lumiei, ca respingerea loru din Romani'a e baseata pe unu caracteru relegiosu. Dintr'o cestie curatu economica și sociala a facutu o cestie de libertate morala.

Cā se damu mai multa lumina acestui punctu importantu, cā radecina a cestiei, urmamu a descrie cu pucine vorbe situați'a ce jidovii ocupa astadi in Romani'a, relativu la interese economice, 6r' mai vertosu despre principalele trasuri caracteristice, ce despartu cu totulu populați'a israelita de cea romana. Candu voru cunoșce in Occidentu adeverat'a stare morala și materiala a jidoviloru, ce locuiescu Romani'a, acēsta cestie israelita, suntemu fōrte convinsi, va luā cu totulu o alta facia, voru cunoșce, ca romanii au fostu catu nu se mai pōte calumniati, candu au vrutu se i represente de unu poporu crudu și fanaticu, ca-ce nu primescu infratierea cu jidovii, identificarea cu densii.

Romani'a cu o poporatiune de cinci milione locuitori cuprinde in sene mai multu de 400.000 jidovi. Relativu nu e locu in lume impenatu de atata jidovime; in reportu cu indigenii, ei facu o proportiune de 1 la 12¹/₂, candu in Austri'a jidovimea catra indigeni e 1 la 31¹/₅, și in Rusi'a 1 la 19¹/₂. Acēsta proportie de unu jidovu la doi sprediece romani, proportie coversitōria, ne vediuta nicaiurea, nu esprime, putemu dice, esactu reportulu ce ecisite între aceste două elemente. Din 400.000 jidani ce locuiescu Principatele, in Valachi'a se cuprinde dela 25.000 la 30.000; ceilalti 370.000 ocupa Moldov'a, care e celu multu cu două milione locuitori, ese dar' sum'a de unu jidanu la cinci romani.

Acēsta proportiune de speriatu, acestu adeveru se nu pōta dā dreptate, de totu naturala, acestoru din urma de scarba și ura catra jidani? Nu se simte aici ruinarea filorū legitimi ai patriei in fa-

*) Strigatele și țipetele lorū unisōne prin toate organele de publicitate, care le redige pēn'a jidovēsca, și alianți'a lorū in toata Europ'a, reclama dela Romani'a una incordare de a informā opiniunea Europei prin diurnale in toate statele, și inca in centrulu Europei prin unu diurnalū alu seu. E mai mare daun'a morale ce 6sa prin informari false decatu cea materiale, care ar' fi potutu deochia țipetele siretilorū, fara umilire! — **Vai** de natiunea, care -si reprezenta interesele vietiei sale nationale numai pe după cuptoriu, și nu se nevoiesce a sacrificā, pentrucā se informeze opiniunea publica chiaru și in limb'a dusmanilorū ei, cum facu ei, ma și croatii, cechii, cum facura maghiarii și italianii, pana candu reesira a avē pe lunga sene și caus'a s'a și areopagulu Europei. Acēsta e o necesitate absolutu reclamata, și Romani'a e obligata in consciința a sustienē unu atare organu de publicitate germanu, unulu italianu și altulu francesu, care se 6sa macaru cate una data pe septemana in apanrea intereselorū intregi romanime! O mai repetu, pecatu se nu amu. — R.

vorului unoru fiintie ecsoțice, celu reclama fara dreptu? Arata-se, de ecsemplu, unde individi avuti -si impartu bunulu propriu cu vagabundii universului. Mare nedreptate!

Intre nenumeratele intreprinderi, odiōse și scarname, ce jidovii ecsercitezā in Romani'a, in acestu pamentu de fericire, de a esploata bun'a credința și simplitatea sateanului romanu prin dibaci'a lui particularia celu caracterisēza, se mai citamu pe ceea a traficarii beuturiloru spirituoșe, prin comunele rurale. Toate carciumele de prin satele Moldovei se tienu de jidovi in contra legilorū și regulamentelorū, după care nu le e ertatu, a specula cu o deplina ruinare a populații rurale: Varga adeverata a lui Dumnedieu. Jidovulu, prin dibaciēle lui viclene, se precepe cum se atraga și se deprinda pe sateanu la beutura; apucandu se se ametiēsca pucinu — cate — pucinu și in ronduri repetate ajunge de lu sleiesce antaiu de banii ce va avē, apoi prin imprumuturile ce i va face (cu bani de pe la densii) și creditulu, ce i va da, ajunge se nu mai aiba nimicu alta decatu darulu betii, goletiuena cu demoralisatiunea; prin asemenea uneltiri și maniere avereā indigenilorū trece in posesiunea jidovilorū. D'alde acesteā facu pe sateanulu romanu se fia o adeverat'a mina de aurū jidovului carciumaru. Astfelu vedemu unu jidovu venindn golu cā jovu într'unu catunu (satu) de cateva case, se ajunga nu numai se-si hranēsca numeroș'a sa prasila, ci inca in cursu de catuva timpu se realizeze și unu capitalu dela 25- pana la 30.000 franci ori și mai multu. Consideranduse seracia sateanului romanu, mai vertosu in Moldov'a, se intielege lesne multiplicitatea midiolcelorū de alu aduce la asemenea rezultate! — (Va urmā.)

FRANCI'A. Parisu 13 Ianuaru. Miscari mari și insuflatorice de ingrigiare. Unu casu fatalu privitu din toate punctele de vedere a alarmatu poporulu in Franci'a. Unu membru din dinasti'a napoleonica Petru Bonaparte, alu treilea fetioru alu lui Lucianu Bonaparte, fratelui lui Napoleonu I. ucise cu unu pistolu in dilele aceste pe Victoru Le Noir, redactoru diuariului „Marseillaise“. „L'Constitutionel“ reporta, ca principele Petru Bonaparte imputase lui Rochefort, deputatulu republicanu, in scrisu, ca s'a vediutu insultatu prin pēn'a unuia dintre scriitorii dela diurnalulu numitu. Redactorulu Victoru Le Noir cu Fonvielle, cā mandadari ai lui Pascal Crousset, care subscribe art. in „Marseillaise“, au meisu la principele in Auteuil și fiindu introdusi in salonu ii a intrebatu principele, dēca suntu instrumentulu lui Rochefort? Victoru Le Noir a isbitu tare in facia pe principele și prevediendu o aparare aspra, după altii, capatandu și palmi, ar' fi scosu unu revolveru de subvestmentu; principele smulse rapede unu pistolu dintr'unu parete, trase asupra lui V. Noir, care într'aceea ajunsese la scara, unde si cadidū mortu in diosu.

Ministrulu de justitia indata demandā arestarea principelui și darea lui in judecata și imperatulu aprobā. Elu și fū arestatu, predanduse singuru la politia locale, și indata fū pusu sub acusa de asasinatu. Ce a urmatu de aici, ne spunu urmatōriele telegrame ale „Rom.“:

„Parisu 12 Ianuaru. Unu numeru alu diuarului „La Marseillaise“ a fostu opritu de a se imparti, din caus'a acitiarilorū si-a apelului la arme ce contineau.

Instructiunea afacerei principelui Petru Bonaparte este mai terminata.

La inmormentarea lui Le Noir, multimea 6rā imensa; ordinea n'a fostu turburata, nici politia, nici trupele nu s'a vediutu.

Parisu 13 Ianuaru. Astadi linistea este completa. Eri mai multē cetateni armati ei insii au datu man'a de ajutoriu autoritatii pentru a arestā vre cativa resvratitori armati.

Comisiunea camerei a conchisu in unanimitate a autorisā urmarirea contra lui Rochefort.

Parisu 13 Ianuaru. La inmormentarea lui Victoru Le Noir, cavaleri'a s'a marginitu a invitā pe multime se parasēsca Campii-Elysei. Nici o impotrivire, nici o arestare. Cavaleri'a a lasatu se trēca trasur'a, in care erau Rochefort și Raspail; multimea ii insocia cantandu „Marselies'a“ și strigandu: Traiēsca Rochefort! Traiēsca republic'a! Aceste strigate au fostu adesea repetate la reintōrcerea dela cimiteriu. Trupele s'au retrasu la 6 6re de pe piati'a Concordiei. Detasiamentulu din guard'a nationale a fostu salutatu cu entusiasmu de

multime. Bande numeroșe de poporu au strabatutu bulevardele cantandu „Marseillaise“. Politi'a a facutu cateva arestari pe bulevarde și pe piati'a Bastilles.“ —

Diurnalele germane scriu, ca in 13 poporulu a aruncatu și cu petre asupra organelorū de securitate, dintre cari doi fura și raniti cu stiletu și unu oficiariu fū ranitu, 6r' min. de interne calare dirigea ostasii, ce se pusera pe pitioru. Deputatulu Rochefort vrendu a trece pe acolo, fū amenintiatu de catra ostasi. Atunci Roch. consiliā multimea poporului, cā se se impartia și asia se restitui linistea. Franci'a e vulcanulu Europei. Una erupțiune republicană pōte amenintia pacea intrēga europēna. Se scrie, ca Ledru Rollin, capulu republicanilorū socialisti, ar' fi primitu vōia a se reintōrce in Franci'a. — Petru Bonaparte in an. 1831 luandu parte la rescularu in contra statului besericescu mai stete arestatu in Livorno 6 luni, de unde trecū la Americ'a in servitiu la republic'a Nou'a Granada și 6r' se reintōrse in Europ'a. In Rom'a fū osenditu la mōrte, pentrucā strapunse pe unu oficiariu, care vrea alu arestā diu prepusu, ca ar' fi asasinatu pe unu politianu. Calatori' 6r' la Americ'a și de acolo in insulele Ionice, de unde regimulu anglesu lu gonise pentru deosebite ecese comise in tōne de rancōre. Mai tardiu fū maiorū in armata, inse depusu pentru abateri disciplinare. In adunarea nationale palmui pe dep. Vieillard, fostulu odinōra crescatoriu alu lui Napoleonu III, 6r' după resturnatur'a de statu se retrasese in viet'i'a privata pana la scandalulu acesta. —

PRUSIA inainte de casulu omorului lui Noir nu potea suferi fara indignatiune și jalusia mesurile imperatului Napoleonu pentru largirea libertatilorū și introducerea ministeriului parlamentarū Ollivier, ma considera pe acestu min. cā unu min. de actiune. Una partita sta cu urgentia, pentru cā Prusi'a se faca concesiuni Austriei și sese invoiesca cu dens'a; 6r' una partita ostasiēsca a curtei dechiara, ca Prusi'a e in stare a infruntā orice eventualitati. Intimitatea Prusiei cu Rusi'a nu lasa la indoieła, ca au stipulatu cea mai tare alianți'a, și voru a trage și pe Austri'a. —

Inscientiare de licitatiune.

Veneratulu consistoriu metrop. gr. cat. din Blasiu cā ingrigitoriu supremu alu fondului de studia Basilitanu a otaritu in siedinti'a sa din 29 Decembre 1869 ec sarendarea pre mai multi ani a bunului nemiscatoriu din Bucerdea granōsa tinentorū de proprietatea fondului basilitanu. — Acestu bunu constā din 441 jug. aratoriu, 462 fenatiu, 7 jug. 459⁰ vinea, 186 jug. pasiune, 155 jug. padure și din toate edificiale recerute pentru economia și pentru locuintia; deci doritorii de a luā acestu bunu in arenda se inscintiēza, ca bunulu diace un'a 6ra departare dela Blasiu și 2 6re departe dela Aiudu, și cumca ec sarendarea se va intemplā pre calea licitatiunei private, carea se va tienē in 10 Februaru 1870 cal. nou aici in Blasiu. Condițiunile de ec sarendare si pana la licitatiune se potu vedē la diriginti'a bunului Basilitanu. Dela directiunea economica a bunurilorū basilitane. —

Blasiu 10 Ianuaru 1870.

T. Cipariu m/p,
vicariu generale.

1—3

Se afla la

A. Reichard et Comp.

in Vien'a Elisabethstrasse 6.	in Pest'a Deakplatz 3,	in Prag'a Rossmarkt 778,
in Carlsbad Mühlbadgasse 480.		
in Triestu Via Ponte rosso 3,	in Clusiu Alte Burg 213,	in Lemberg Wallgasse 288,

BIBLI'A,
sēu

sant'a scriptura a testamentului vechiu și nou,

in limb'a germana, maghiara, boema, polōna, italiana, romana, slovena, evreica, grēca, angla, franca, turcēsca, chinea și in multe alte limbe după catalogu, care se dā gratis.

Testam. nou leg. in pandia dela 12 cr. in susu. Tōta bibli'a legata in pele dela 60 cr. in susu.

Comandari in pretiu de 5 fl. v. a. se ecsecuta gratis si francoate. 2—12 g.